HA-0170-27500-2

S.R.K. COLLEGE OF COMMERCE SURAT

HA-0170

B. Com. (Sem. II) Examination

March / April - 2018

Business Economics

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :

☛ B. Com. (Sem. II)

Name of the Subject :

☛ Business Economics

☛ Subject Code No. : 0 1 7 0 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

(૧) પૂર્ણ હરીફાઈમાં પેઢીની સમતુલા એટલે શું ?

(૨) કિંમત નેતૃત્વ એટલે શું ? તેની મુખ્ય શરતો જણાવો.

(૩) મૂડી રોકાણનો પરત ચૂકવણી ગાળો એટલે શું ?

(૪) વસ્તુ વિભિન્નતા એટલે શું ?

(૫) નવપ્રવર્તન એટલે શું ?

૨ પૂર્ણ હરીફાઈવાળા બજારમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સમતુલા આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૧૩

અથવા

૨ (અ) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈમાં 'જૂથની સમતુલા' આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૭

(બ) અલ્પહસ્તક ઈજારાવાળા બજારમાં ખાંચાવાળી માંગરેખાની સમજૂતી આપો. ૬

૩ મૂડી અંદાજપત્ર એટલે શું ? મૂડી પુરવઠાનાં આંતરિક અને બાહ્ય પ્રાપ્તિ સ્થાનોની ચર્ચા કરો. ૧૩

અથવા

૩ (અ) કિંમત ભેદભાવ એટલે શું ? કિંમત ભેદભાવના પ્રકાર સમજાવો. ૭

(બ) નફાનો ગતિશીલતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૬

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે **બે**) ૧૪
(૧) ઈજારામાં ટૂંકાગાળામાં પેઢીની સમતુલા
(૨) વેચાણખર્ચ
(૩) મૂડીની માપબંધી
(૪) નાઈટનો જોખમ-અનિશ્ચિતતાનો સિદ્ધાંત.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction No. 1 of page No. 1.
(2) Figures to the right indicate marks of the question.

1 Answer the following questions in brief : 10
(1) What is meant by equilibrium of a firm under perfect competition ?
(2) What is price leadership ? State its main conditions.
(3) What is meant by Pay back period of an investment ?
(4) What is product differentiation ?
(5) What are innovations ?

2 Explain with the help of diagram short run and long run equilibrium of a firm under perfect competition. 13

OR

2 (A) Explain with the help of diagram 'Group equilibrium' under monopolistic competition. 7
(B) Explain Kinked demand curve under oligopoly market. 6

3 What is capital budgeting ? Explain in detail the internal and external sources of capital supply. 13

OR

3 (A) What is price discrimination? Discuss the types of price discrimination. 7
(B) Explain the dynamic theory of profit. 6

4 Write short notes : (any **two**) 14
(1) Short run equilibrium of a firm under monopoly
(2) Selling cost
(3) Capital Rationing
(4) Knight's Risk, uncertainty bearing theory.

HA-0171

First Year B. Com. (Sem. II) Examination

March / April – 2018

Financial Accounting - II

Time : Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ First Year B. Com. (Sem. II)

Name of the Subject :
☛ Financial Accounting - II

☛ Subject Code No. : 0 1 7 1 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

૧ માંગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો :

(૧) નીચેની માહિતી પરથી આડતમાલનો છેવટનો સ્ટૉક શોધો : ૨

આડત પર મોકલેલ ૨૦૦૦ લિટર રસાયણ (ભ. કિં.) .. રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦

માલધણીએ ચૂકવેલ ખર્ચા.............................. રૂ. ૧૦,૦૦૦

ગોડાઉનમાં ૪૦૦ લિટર રસાયણ ઢોળાઈ ગયુ.

આડતિયાએ ચૂકવેલ નૂર-જકાત .... રૂ. ૪,૦૦૦

વીમા કંપનીએ ચૂકવેલ રકમ .... રૂ. ૯૦,૦૦૦

કુદરતી કારણોસર ઘટ પડી..............................૫૦ લિટર

આડતિયાએ વેચેલ રસાયણ .... ૧,૩૫૦ લિટર

પડતર કિંમત પર ૨૫% નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે.

(૨) મુખ્ય ઑફિસ મૂળ કિંમત પર ૨૫% નફો ચઢાવીને માલ વેચવાની સૂચના સાથે મૂળ કિંમતે માલ મોકલાવે છે : ૨

અન્ય માહિતી :

(૧) શાખાને મોકલેલ માલ .... રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦

(૨) મુખ્ય ઑફિસને પરત કરેલ માલ .... રૂ. ૫૦,૦૦૦

(૩) માલનો શરૂનો સ્ટૉક (શાખા) .... રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦

(૪) મજૂરી .... રૂ. ૧૦,૦૦૦

છેવટનો સ્ટૉક વેચેલ માલની પડતરનાં ૧૨% છે.

ઉપરની માહિતી પરથી ચોખ્ખુ કુલ વેચાણ શોધો.

(૩) રામ અને શ્યામ રમકડાં ખરીદીને વેચવાનાં સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા નીચે આપેલી માહિતી પરથી રમકડાંની ખરીદ કિંમત શોધો : ૨

(૧) રામે રૂ. ૩૧,૪૮૦માં રમકડાંનું વેચાણ કર્યું જ્યારે શ્યામે રૂ. ૨૨,૫૨૦માં વેચાણ કર્યું.

(૨) વેચેલ રમકડાંની પડતર રૂ. ૪૦,૫૦૦ છે.

(૩) નહીં વેચાયેલ રમકડાં રામ અને શ્યામ નફા સહિત અનુક્રમે રૂ. ૨,૪૦૦ અને રૂ. ૩,૬૦૦માં લઈ લીધા. આ માલ મૂળ કિંમત પર કાચા નફાની ટકાવારી પ્રમાણે જે કિંમત આવે તે કિંમતે લીધો હતો.

(૪) તા. ૧-૧-૨૦૧૬ના રોજ શેફાલીએ દિપમાલા પાસેથી એક યંત્ર ભાડા ખરીદ પદ્ધતિએ ખરીદ્યું. કિંમત નીચે મુજબ ચૂકવવાની હતી : ૨

તા. ૧-૦૧-૨૦૧૬ .... રૂ. ૧૧,૦૦૦

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ .... રૂ. ૧૩,૨૦૦

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૭ .... રૂ. ૧૨,૧૦૦

યંત્રની રોકડ કિંમત અને દરેક હપતામાં સમાયેલ વ્યાજની રકમ શોધો.

(૫) રૂપાંતરની પડતર એટલે શું ? ૨

૨ તા. ૧-૧-૨૦૧૭ના રોજ સુરતના સુરતીએ વલસાડના વલસાડીને કેટલાક લિટર ઓઈલ લિટરદીઠ રૂ. ૯૦ની પડતર કિંમતે આડતથી વેચવા મોકલ્યું પરંતુ કાચું ભરતીયું ભરતિયા કિંમત પર $૩૩\frac{૧}{૩}$% નફો દર્શાવે તે કિંમતે બનાવવામાં આવ્યું છે. સુરતીએ જકાતનાં રૂ. ૫,૦૦૦ અને વીમાના રૂ. ૧૫,૦૦૦ ચૂકવ્યા. ૧૪

તા. ૧-૧-૨૦૧૭ના રોજ સુરતીએ રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦ની ત્રણ માસની મુદતની હૂંડી વલસાડી પર લખી, જે તેમણે સ્વીકારીને તરત જ પરત કરી, આ હૂંડી સુરતીએ તા. ૧૬-૨-૨૦૧૭ના રોજ વાર્ષિક ૧૨%ના દરે બૅન્કમાં વટાવી.

વલસાડીએ વેચાણ આંકડામાં જણાવ્યું કે :

(૧) તેણે જકાતનાં રૂ. ૫,૦૦૦, વીમાના રૂ. ૫,૦૦૦ અને આવર્તક ખર્ચનાં રૂ. ૭,૮૨૦ ચૂકવ્યા.

(૨) ૯/૨૦ ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર ૨૫% નફો ચઢાવીને રોકડેથી વેચ્યું.

(૩) ૫/૨૦ ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર ૫૦% નફો ચઢાવીને ભરૂચીને વેચ્યું.

(૪) ૧/૧૦ ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર ૨૫% નફો ચઢાવીને સુરતીની ભલામણથી અમદાવાદીને વેચ્યું.

(૫) રૂ. ૫૪,૦૦૦ની ભરતિયા કિંમતનું ઓઈલ અંગત વપરાશ માટે ખરીદી લીધું.

(૬) ૧/૨૦ ઓઈલ ગોડાઉનમાં નાશ પામ્યુ, જેનો વીમા કંપનીએ ૬૦% દાવો ચૂકવ્યો.

(૭) ૧/૨૦ ઓઈલને નુકસાન થયુ, જે સામાન્ય નુકસાન ગણી શકાય.

(૮) બંને ગ્રાહકો ૭૫% રકમ ચૂકવ્યા બાદ નાદાર જાહેર થયા, તેમની અંગત મિલકતમાંથી ૨૫% રકમ મળી શકી નથી.

વલસાડીને ૫% સાદી આડત અને ૨% આસામી આડત આપવામાં આવે છે;

ઉપરાંત વલસાડીને આડત, આસામી આડત અને નફામાં ભાગ બાદ કર્યા પછી થયેલા ચોખ્ખા નફાના ૧/૮ ભાગ આપવાનો છે.

ઉપરની વિગતો પરથી સુરતીના ચોપડે આડતમાલ ખાતું અને વલસાડીનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૨ રાકેશ અને મુકેશ નીચેની શરતોએ સંયુક્ત સાહસમાં દરેકને તેમણે પોતે કરેલ વેચાણ પર ૫% કમિશન આપવું અને જો તેઓ બીજાને વેચાણ અંગે કમિશન આપે તો તેને સંયુક્ત ધંધાનો ખર્ચ ગણવો નહીં. ત્યાર બાદ બાકી રહેલો નફો બંને ૩:૨ના પ્રમાણમાં વહેંચી લેશે. ૧૪

તેમણે રૂ. ૩,૭૫,૦૦૦ની કિંમતનો માલ ખરીદ્યો જેનાં નાણાં રાકેશે આપ્યા. રાકેશે રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦ની કિંમતની ૩ માસની મુદતની હૂંડી મુકેશ પર લખી હતી જે તેણે રૂ. ૨,૪૭,૦૦૦માં વટાવી હતી. હૂંડી પરનો વટાવ સંયુક્ત સાહસનો ખર્ચ ગણવામાં આવ્યો છે. પાક્યા તારીખે હૂંડીનાં નાણાં ચૂકવી આપવામાં આવ્યા, બધો માલ રોકડેથી વેચવામાં આવ્યો છે.

ખર્ચ અને આવક અંગેની માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	રાકેશ (રૂ.)	મુકેશ (રૂ.)
ગાડીભાડું	૩,૦૦૦	૧,૦૦૦
મુસાફરી ખર્ચ	૩,૨૫૦	૩,૦૦૦
વેચાણ અંગે એજન્ટને કમિશન	૫,૦૦૦	૨,૫૦૦
વેચાણ	૨,૧૫,૦૦૦	૨,૩૫,૦૦૦

નહીં વેચાયેલ માલનો સ્ટૉક રૂ. ૩૭,૫૦૦ હતો જે રાકેશે લઈ લીધો. આ માલ વેચાણ પર થયેલા સરેરાશ કાચા નફા કરતાં અડધા દરે નફો ગણી તે માલ રાકેશે લઈ લીધો અને મુકેશની લેણી રકમ ચૂકવી આપી.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી રાકેશના ચોપડે રાશ ખાતું અને મુકેશના ચોપડે રાકેશનું ખાતું તૈયાર કરો.

૩ ભરૂચના ભરૂચીની નવસારીમાં એક શાખા છે. મુખ્ય ઑફિસ શાખાને મૂળ કિંમત પર ૩૩$\frac{૧}{૩}$% નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમતે માલ મોકલે છે. શાખા રોકડ તેમજ ઉધાર વેચાણ કરે છે. શાખાના તમામ ખર્ચાઓ મુખ્ય ઑફિસેથી ચૂકવાય છે. પરચૂરણ ખર્ચ માટે મુખ્ય ઑફિસ શાખાને પેટા રોકડ મોકલી આપે છે. શાખા મળેલ રોકડ મુખ્ય ઑફિસના બૅન્ક ખાતામાં દરરોજ જમાં કરાવી દે છે, શાખા મૂળ કિંમત પર ૫૦% નફો ચઢાવી માલનું વેચાણ કરે છે. ૧૪

નીચે આપેલી માહિતી પરથી મુખ્ય ઑફિસનાં ચોપડે તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે શાખા ખાતું, શાખાનું વેપાર ખાતું અને શાખાનું નફા-નુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૬ (રૂ.)
માલનો સ્ટૉક (ભ.કિં.)	?	૫,૦૦,૦૦૦
દેવાદારો	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૫૦,૦૦૦
પેટા રોકડ	૧,૦૦૦	૨,૫૦૦
ફર્નિચર	૧,૮૨,૫૦૦	?
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	૩,૫૦૦	૨,૫૦૦
લેણીહૂંડી	૧,૦૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
ચૂકવવાનો બાકી પગાર	૫,૦૦૦	૫,૦૦૦

વર્ષ દરમ્યાનનાં વ્યવહારો (રૂ.)

શાખાને મોકલેલ માલ

(ભરતિયા કિંમતે) ૧૦,૦૦,૦૦૦

શાખાને મોકલેલ ફર્નિચર (૧-૧૦-૨૦૧૬) ૫૦,૦૦૦

[Contd...

પેટા રોકડનાં ખર્ચા ૩,૭૫૦

શાખાએ પરત કરેલ માલ (ભરતિયા કિંમત) ૫૦,૦૦૦

રોકડ વેચાણ ઉધાર વેચાણનાં ૨૫% છે.

ચોખ્ખું ઉધાર વેચાણ ૧૧,૯૭,૦૦૦

દેવાદારને આપેલ વટાવ ૨૦,૦૦૦

ઘાલખાધ ૫,૦૦૦

દેવાદારોએ પરત કરેલ માલ ૧૫,૦૦૦

દેવાદારો પાસેથી મળેલ લેણીહૂંડી ૧,૨૫,૦૦૦

ભૂતકાળમાં માંડી વાળેલ રકમ ગ્રાહક પાસેથી મળી ૭,૫૦૦

આગથી નાશ પામેલ માલ (ભરતિયા કિંમત)

(વીમા કંપનીએ ૫૦% દાવો સ્વીકાર્યો) ૨૫,૦૦૦

દેવાદારોને નામંજૂર કરેલ વટાવ ૫,૦૦૦

ખર્ચાઓ	**મુખ્ય ઓફિસથી મળેલ રોકડ (રૂ.)**	**શાખાએ ચૂકવેલ (રૂ.)**
મજૂરી	૨૫,૦૦૦	૧૭,૫૦૦
પગાર	૬૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
વીમો	૬,૦૦૦	૬,૦૦૦
ભાડું અને વેરા	૩૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦

ફર્નિચર પર વાર્ષિક ૧૦% ઘસારો ગણવાનો છે.

અથવા

૩ તા. ૧-૧-૨૦૧૪ના રોજ જૈત્રએ ભાડે ખરીદ પદ્ધતિથી એક મોટરકાર ભવ્ય પાસેથી ખરીદી. તેણે કરાર વખતે રૂ. ૯૦,૦૦૦ રોકડા ચૂકવ્યા. બાકીની રકમ દર વર્ષે ૩૧મી ડિસેમ્બરનાં રોજ ૯% વ્યાજ સહિતના નીચે મુજબના હપતાઓમાં ચૂકવવાની છે : ૧૪

હપતો	રૂ.
પ્રથમ હપતો	૧,૫૪,૮૦૦
બીજો હપતો	૧,૭૬,૭૦૦
ત્રીજો હપતો	(?)
ચોથો હપતો	૨,૨૮,૯૦૦

યંત્ર પર ઘટતી જતી બાકીની રીતે 10% લેખે ઘસારો ગણવામાં આવે છે. ત્રીજા વર્ષના અંતે જૈત્રના ચોપડે નીચે મુજબ આમનોંધ જોવામાં આવે છે.

ઘસારા ખાતે ઉ. ૬૫,૬૧૦

તે મોટર કાર ખાતે ૬૫,૬૧૦

ઉપરની વિગત પરથી જૈત્રના ચોપડે :

(૧) મોટરકારનું ખાતું

(૨) ભવ્યનું ખાતું તૈયાર કરો અને ભવ્યનાં ચોપડે પ્રથમ વર્ષ માટે આમનોંધ પસાર કરો.

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨

(૧) હિસાબીનીતિઓનું પ્રગટીકરણ

(૨) સ્ટૉક અને દેવાદારની પદ્ધતિ

(૩) વેચાણ પછીની સેવા માટેનું અનામત

(૪) આડતમાલનાં છેવટનાં સ્ટૉકનું મૂલ્યાંકન

(૫) રાશ અને આડતમાલ વચ્ચે તફાવત.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 1.

1 Give answer as per instruction :

(1) Find out value of closing stock of consignment from the following information : 2

Chemical sent on consignment 2,000 litres (I.P.) .... Rs. 4,50,000

Expenses paid by consignor .... Rs. 10,000

Chemical destroyed in godown 400 litres.

Freight and duty paid by consignee .... Rs. 4,000

Amount paid by insurance company .... Rs. 90,000

Loss due to natural causes .... 50 litres

Chemical sold by consiquee .... 1,350 litres

Invoice price is made out at 25% profit on cost price.

* H A - 0 1 7 2 - 2 5 7 0 0 - 4 *

HA-0172

B. Com. (Sem. II) Examination

March / April - 2018

Business Administration - II

(New Syllabus)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ B. Com. (Sem. II)

Name of the Subject :
☛ Business Administration - II *(New Syllabus)*

☛ Subject Code No. : 0 1 7 2 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

(૧) મેસ્લોના ક્રમિક જરૂરિયાતના સિદ્ધાંતની યાદી આપો.

(૨) દોરવણી એટલે શું ?

(૩) "માહિતી સંચાર એ દ્વિમાર્ગી પ્રક્રિયા છે." શા માટે ?

(૪) ઈ-કોમર્સ એટલે શું ?

(૫) ઈવેન્ટ મેનેજમેન્ટનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

૨ (અ) દોરવણીના સિદ્ધાંતો સમજાવો. ૭

(બ) છૂટોદોર એ સત્તાલક્ષી નેતૃત્વથી કઈ રીતે જુદો પડે છે ? સમજાવો. ૬

અથવા

૨ પ્રેરણાનાં વિવિધ ઓજારોની ચર્ચા કરો. ૧૩

૩ તાલીમ એટલે શું ? નિરિક્ષકોને તાલીમ આપવાની પદ્ધતિઓ પર ચર્ચા કરો. ૧૩

અથવા

૩ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : માહિતી સંચારના પ્રકારો. ૭

(બ) માહિતી સંચાર અને માહિતીપ્રેષણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. ૬

૪ (અ) કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો : ૮

(૧) ઈવેન્ટ મેનેજમેન્ટના ઘટકો સમજાવો.

(૨) સ્માર્ટ કાર્ડ પર નોંધ લખો.

(બ) કેસ સ્ટડી : ૬

ગણેશ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં વરદી અનુસાર છાપકામ કરવામાં આવે છે. પ્રેસમાં ૧૫ કામદારો કામ કરે છે. પ્રેસ કામદારોનો સરેરાશ રોજિંદો પગાર રૂ. ૫૦ છે. તેમના કામના કલાકો સવારે ૯.૦૦ થી ૧૨.૦૦ અને બપોરે ૧.૦૦ થી ૬.૦૦ છે. કામદારોને રોજ સવારે કામ કરવા આવે ત્યારે કામ કરવાની સૂચના આપવામાં આવે છે. સૂચના મળ્યા પછી જ કામ કરવાનો હુકમ છે. તેમના મુખ્ય ગ્રાહકો બૅન્ક છે. આથી પ્રેસના મેનેજરને દરરોજ સાંજે ૪.૦૦ ની આસપાસ બૅન્કની મુલાકાતે જવાનું હોય છે. કેટલાક ગ્રાહકો પ્રેસ પર પોતે જ આવતા હોય છે. બાકીના ગ્રાહકોની વરદી લેવા અઠવાડિયામાં ત્રણ દિવસ સવારના ૯.૦૦ ના ગાળા દરમિયાન મેનેજરે નીકળી જવાનું હોય છે. બહારના ગ્રાહકોને મળીને સંચાલક ૧૧.૦૦ કલાકે પ્રેસ પાછો આવે છે.

પ્રશ્નો :

(૧) આ પ્રેસમાં નેતૃત્વનો કયો પ્રકાર જોવા મળે છે ?

(૨) આ નેતૃત્વથી પ્રેસને કોઈ પ્રકારનું નુકસાન થાય છે ? કારણો આપો.

HA-0164-0165

First Year B. Com. (Sem. II) Examination

March / April - 2018

Foundation Course in English

1. Language Through Literature

2. Written & Spoken Communication Skills

SIR K. P. COLLEGE OF COMMERCE SURAT

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

1. Language Through Literature

Instructions :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :

☛ First Year B. Com. (Sem. II)

Name of the Subject :

☛ Found. Course in English : *Language Through Literature*

☛ Subject Code No. : 0 1 6 4 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(2) Figures to the right indicate full marks.

(3) Indicate clearly the options you attempt.

1 Answer the following questions in brief : (any five) 10

(1) Why did Sir Mohan Lal travel by first class ?

(2) What advice Sir Aurobindo Ghosh give to the youth of the nation ?

(3) Why did Sir Mohan Lal avoid seeing Lachmi's relatives ?

(4) What instructions did the couple give to the girl when she boarded at Rohana ?

[Contd...

(5) What is expected of those who belong to the post independence era ?

(6) What are the distant strains of triumph that the defeated soldiers hear ?

(7) Who is the woman described in the poem *"An Old Woman"* ?

2 Answer the following question in detail : 13

(A) Bring out the satire in the story 'Karma'.

OR

(B) Elaborate the central idea of the poem "Success is counted Sweetest".

3 (A) Read the following passage and answer the questions that follow : 6

The voice had to be listened to, not only on account of its form but for the matter which it delivered. It gave a message to the country that it needed greatly. It brought to the common people a realization of their duty to concern themselves with their affairs. The common people were made to take an interest in the manner in which they were governed, in the taxes they paid, in the return they got from those taxes. This interest in public affairs - politics as you may call it - was to be the concern no longer of the highly educated few but of the many - the poor, the property less, the workingmen in town and country. Politics was not to be the concern of a small aristocracy of intellect or property of the masses. And with the change in the subjects of politics that voice brought about also a change in the objects of politics. Till then politics have busied itself mainly with the machinery of Government towards making its personnel more and more native, with protests against

the sins of omission and of commission of the administration. This voice switched politics on to concern for the needs of the common people. The improvement of the lot of the poor was to be the main concern of politics and the politician. The improvement, especially of the lives of the people of the neglected villages, was to be placed before Governments and political organizations as the goal of all political endeavours.

Questions :

(1) Why did people listen to "The Voice" of Mahatma Gandhi ?

(2) What did the voice bring to the people ?

(3) Why did people take an interest in politics ?

(4) What was the change brought about in the objects of politics ?

(5) What improvements were made for the common man ?

(6) Suggest a suitable title for this paragraph.

(B) Write a letter to the principal of your college requesting him/her to renovate your classrooms. 7

OR

Write a letter to the principal of your college requesting him/her to improve the Language Lab. facilities in the college.

4 Do as directed : (any **seven**) 14

(1) Mount Everest is ________ highest peak in ________ Himalayas.

(Insert suitable articles)

(2) Sheela serves breakfast at 8 o'clock. She serves it quickly.

(Change the voice)

(3) Prashant read this novel last week. Father gifted him the novel.

(Change the voice)

(4) Devi can speak Hindi. She cannot speak Gujarati.

(Add question tags)

(5) You are a great player. You can win the game.

(Add question tags)

(6) Gold you buy here is of an excellent quality.

(Rewrite the sentence correctly)

(7) The children have been sent to the bed.

(Rewrite the sentence correctly)

(8) Nimi bought ________ book on marine life. After she read _______ book, she decided to study oceanography. (Insert suitable articles)

HA-0174

First Year B. Com. (Sem. II) Examination

March / April - 2018

Statistics for Business : Paper - II

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :

☛ F. Y. B. COM. (SEM. 2)

Name of the Subject :

☛ STATISTICS FOR BUSINESS : PAPER - 2

☛ Subject Code No. : 0 1 7 4 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(3) જરૂર પડ્યે સાંખ્યિકીય કોષ્ટક અને આલેખપત્ર વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **10**

(1) $\int_0^1 \frac{5}{2} x^{\frac{3}{2}} dx$ ની કિંમત શોધો.

(2) દ્વિપદી વિતરણના પ્રચલો અનુક્રમે 5 અને $\frac{1}{5}$ છે. તો મધ્યક શોધો.

(3) પોયસન વિતરણમાં $P(x=0)=0.368$ હોય તો વિચરણ જણાવો.

(4) પ્રમાણ્ય વિતરણનો મધ્યક 10 અને પ્રમાણિત વિચલન 2 હોય તો $\left(\frac{x-10}{2}\right)$નું વિચરણ જણાવો.

(5) C – નકશાનો ઉપયોગ ક્યારે કરવામાં આવે છે, તેની રચનામાં ક્યા વિતરણનો ઉપયોગો કરવામાં આવે છે ?

2 (અ) સંકલન કરો : 4

(1) $\int \log a\left[a^x + \frac{1}{\log a}\right]dx$

(2) $\int \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 2}dx$

(બ) કિંમત શોધો : 4

(1) $\int_1^4 \frac{1}{\sqrt{x}}dx$

(2) $\int_0^1 \frac{x^2 - 1}{x - 1}dx$

(ક) પ્રમાણ્ય વિતરણમાં બહુલક = 60 અને પ્રમાણિત વિચલન 3 હોય તો ચતુર્થકો શોધો. 4

અથવા

2 (અ) સંકલન કરો : 4

(1) $\int x\left(1 - \frac{1}{x}\right)\left(1 + \frac{1}{x - 1}\right)dx$

(2) $\int \frac{x^3 + 8}{x^2 - 2x + 4}dx$

(બ) કિંમત શોધો : 4

(1) $\int_{0}^{1}\frac{e^{2x}+e^{x}}{e^{x}}dx$

(2) $\int_{1}^{2}\left(x^{2}+x+1\right)dx$

(ક) x પ્રમાણ્ય ચલ છે જેનો મધ્યક 40 અને પ્રમાણિત વિચલન 5 હોય અને $P(x>K)=0.15866$ હોય તો Kની કિંમત શોધો. 4

3 (અ) P–નકશો એટલે શું ? તેની રચના સમજાવો. 6

(બ) નીચેની માહિતી પરથી યોગ્ય નકશો દોરી ઉત્પાદન પ્રક્રિયા વિશે તમારો નિર્ણય જણાવો : 8

નિદર્શ ક્રમ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ખામીઓની સંખ્યા	11	7	9	15	13	9	2	5	11	8

અથવા

3 (અ) np – નકશો એટલે શું ? તેની રચના સમજાવો. 6

(બ) નીચેની માહિતી પરથી P – નકશાની રચના કરી ઉત્પાદન પ્રક્રિયા વિશે તમારો નિર્ણય જણાવો : 8

નિદર્શ ક્રમ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
તપાસેલી વસ્તુઓ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
ખામીવાળી વસ્તુઓ	5	5	4	3	12	10	8	0	8	9

4 (અ) દ્વિપદી વિતરણનું સંભાવના વિધેય લખો અને તેના ગુણધર્મો જણાવો. 4

(બ) જો પોયસન ચલ x માટે $P(x=2)=P(x=3)$ હોય તો $P(x \geq 2)$ શોધો. 3

(ક) પ્રમાણ્ય વિતરણનું ચતુર્થક વિચલન 4 છે અને મધ્યક $= 40$ હોય તો $P(x \leq 46)$ શોધો. 3

(ડ) પ્રમાણ્ય ચલનું સંભાવના ઘટત્વ વિધેય $f(x)=\frac{1}{\sqrt{2\pi}5}e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-25}{5}\right)^2}$ હોય તો $P\{|x-25| \leq 5\}$ શોધો. 4

અથવા

4 (અ) પ્રમાણ્યવક્રના ગુણધર્મો જણાવો. 3

(બ) ભારતની દક્ષિણ આફ્રિકા સામે રમતમાં જીતવાની સંભાવના $\frac{4}{5}$ હોય અને રમત 3 વખત રમવાની હોય તો ભારત બધી જ મેચોમાં જીતે તેની સંભાવના શોધો. 3

(ક) એક ફેક્ટરીના ઉત્પાદનમાં 2% ઉત્પાદન ખામીવાળું હોય છે. 100 વસ્તુઓમાં બધી જ વસ્તુઓ સારી હોવાની સંભાવના શોધો. 3

(ડ) પ્રમાણ્ય વિતરણમાં 31% કિંમતો 45 કરતાં ઓછી અને 8% કિંમતો 64 કરતાં વધુ છે. તો મધ્યક અને પ્રમાણિત વિચલન શોધો. 5

HA-0178

First Year B. Com. (Sem. II) Examination

March / April - 2018

CE - 225 D : Elements of Banking & Insurance-II

(New Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ F. Y. B. COM. (SEM. 2)

Name of the Subject :
☛ CE - 225 D : ELEMENTS OF BANKING & INSURANCE-II

☛ Subject Code No. : 0 1 7 8 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નંબર ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

(૧) ચેકનાં કોઈ પણ ત્રણ આવશ્યક તત્ત્વો જણાવો.

(૨) બેંકડ્રાફ્ટની વ્યાખ્યા આપો.

(૩) રિકરિંગ ડિપોઝીટ ખાતું એટલે શું ?

(૪) જહાજની સમુદ્ર યોગ્યતા એટલે શું ?

(૫) આગના વીમાની વ્યાખ્યા આપો.

૨ (અ) વિનિમયપત્ર અને ચેક વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. ૭

(બ) વેચાણ શેરોનાં કોઈ પણ બે પ્રકારો સમજાવો. ૭

અથવા

૨ (અ) એ.ટી.એમ.ના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. ૭

(બ) બચતખાતું ખોલાવવાની વિધિ સમજાવો. ૭

૭

૩ (અ) માર્ગાન્તરનો અર્થ અને અપવાદો સમજાવો. ૭

(બ) આગના વીમાના ભૌતિક જોખમો અને નૈતિક જોખમો સમજાવો.

અથવા

૩ (અ) દરિયાઈ વીમાની કોઈ પણ બે પોલિસીઓ સમજાવો. ૭

(બ) આગનો વીમો લેવાની રીત (કાર્યવાહી) સમજાવો. ૭

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૨

(૧) માઈકર ચેક

(૨) હોમ બેંકિંગ

(૩) દરિયાઈ વીમો લેવાની રીત

(૪) આગના વીમાના ફાયદાઓ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction No. 1 of page No. 1.

(2) Question-1 is compulsory.

(3) Figures to the right indicate full marks of the question.

1 Answer in brief : 10

(1) State any three essential elements of cheque.

(2) Write a definition of Bank draft.

(3) What is meant by recurring deposit account ?

(4) What is the meaning of seaworthiness of vessel ?

(5) Write a definition of Fire Insurance.

2 (A) Distinguish between Bill of Exchange and Cheque. 7

(B) Explain any two types of Endorsement. 7

OR

2 (A) Explain the advantages and disadvantages of A.T.M. 7

(B) Explain the procedure to open a savings account. 7

HA-0169

First Year B. Com. (Sem. II) Examination

March / April - 2018

Environmental Studies

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ FIRST YEAR B. COM. (SEM. II)

Name of the Subject :
☛ ENVIRONMENTAL STUDIES

☛ Subject Code No. : 0 1 6 9 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(2) પ્રશ્ન નંબર-1 ફરજિયાત છે.

(3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : 8

(1) માહિતી (ઈન્ફોર્મેશન)ની વ્યાખ્યા આપો.

(2) રીચર-સ્કેલ એટલે શું ?

(3) ભારતનાં બંધારણમાં પર્યાવરણનાં સંરક્ષણ માટેની સંવૈધાનિક જોગવાઈ આર્ટિકલ 51-A જણાવો.

(4) EPCAનું લાંબુ સ્વરૂપ લખો.

(5) કયા દિવસને ''વર્લ્ડ વોટર ડે'' તરીકે ઉજવવામાં આવે છે ?

(6) SAFARનું લાંબુ સ્વરૂપ લખો.

(7) રક્ત (Blood)ને અસર કરતા ભારે ધાતુનાં પ્રદૂષકો જણાવો. .

(8) કોઈપણ બે ગ્રીનહાઉસ વાયુઓ જણાવો.

2 નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : (કોઈપણ **ચાર**) 12

(1) પાણી પ્રદૂષણની અસરો જણાવો.

(2) વસ્તી વૃદ્ધિને કારણે ઉદ્ભવતા પ્રશ્નો જણાવો.

(3) મહિલા અને બાળકલ્યાણ ક્ષેત્રે થતા પ્રયાસોની ચર્ચા કરો.

(4) વરસાદી પાણીનાં સંચયનાં હેતુઓ જણાવો.

(5) ઘોંઘાટનાં પ્રદૂષણની અસરો જણાવો.

(6) સાધન સંપત્તિની સાપેક્ષ સ્થિતિનો ખ્યાલ આપો.

3 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે **બે**) 12

(1) ઓઝોન સ્તરમાં ગાબડાં, તેની અસરો તથા ઓઝોન સ્તરનું રક્ષણ કરવા માટેનાં ઉપાયો.

(2) માનવ સ્વાસ્થ્યમાં I.T.ની ભૂમિકા સમજાવો.

(3) નાગરિક જાગૃતિ અને માનવહક્કો.

(4) કચરો, બગાડ કે ભંગારનું સંચાલન.

4 ગમે તે **બે** પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : 18

(1) આપત્તિ એટલે શું ? તામિલનાડુમાં આવેલ ''ઓખી'' વાવાઝોડામાં NDRF અને ARMYની બચાવ કામગીરી સમજાવો.

(2) ગેરકાયદે વૃક્ષો કાપવા એટલે શું ? ગેરકાયદે વૃક્ષો કાપવાથી થતાં નુકસાનો જણાવો તથા તે માટેની કાનૂની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો.

(3) પર્યાવરણનાં પ્રદૂષણને લીધે થતા વિવિધ રોગોની વિસ્તૃત જાણકારી આપો.

(4) સ્થળ : અંકલેશ્વર

બાંધવી : હેલો ! પરાશ્રી, ક્યાં છે તું ? હું તારી ક્યારની રાહ જોઉં છું.

પરાશ્રી : હમણાં હું મુખ્ય બજારમાં આવેલ ''ઓક્સીજન બાર''માં શુદ્ધ ઓક્સીજન લઈ રહી છું ! ચિંતા ન કર, એક કલાકમાં હું કોલેજમાં આવી જઈશ.

આ સંવાદને ધ્યાનમાં રાખીને, ગુજરાતમાં હવાનાં પ્રદૂષણનાં કારણોની ચર્ચા કરો. તથા તેને અટકાવવાનાં ઉપાયો જણાવો.

HA-0184

First Year B. Com. (Sem. II) Examination

March / April - 2018

CE-225-J : Financial Management : Paper-II

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ FIRST YEAR B. COM. (SEM. II)

Name of the Subject :
☛ CE-225-J – FINANCIAL MANAGEMENT : PAPER-II

☛ Subject Code No. : 0 1 8 4 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 ટૂંકમાં જવાબ આપો : 10

(1) લીવરેજ નફા પર થતી અસરો જણાવો.

(2) મૂડી-માળખું નક્કી કરતાં પરિબળો જણાવો.

(3) ચોખ્ખી આવક અભિગમની ધારણાઓ જણાવો.

(4) રોકડનું સંચાલન કેવી રીતે કરશો ?

(5) કાર્યશીલ મૂડી નક્કી કરતાં પરિબળો જણાવો.

2 સ્થિર ડિવિડન્ડ પોલિસી એટલે શું ? ડિવિડન્ડ નીતિના (પોલિસી) જુદા જુદા પ્રકારો અને સ્થિર ડિવિડન્ડ નીતિનાં નિર્ણાયક પરિબળોની ચર્ચા કરો. 13

અથવા

2 સંયુક્ત લિવરેજ એટલે શું ? સંચાલનને એ કઈ રીતે મદદરૂપ થઈ શકે ? 13

Contd...

3 (અ) મૂડી માળખું એટલે શું ? ચોખ્ખી આવકનો અભિગમ સવિસ્તાર સમજાવો. 7

(બ) કાર્યશીલ મૂડીનું મહત્ત્વ સમજાવો. 6

અથવા

3 કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત નક્કી કરતાં પરિબળો અને એની કામગીરીની પ્રક્રિયા જણાવો. 13

4 (અ) માલસામાનનું સંચાલન સમજાવો. 6

(બ) એક્સ લિ. પોતાની પ્રોડક્ટ 300 રૂ. નંગના ભાવે વેચે છે. ચલિત ખર્ચ પર નંગ 200 રૂ. છે. સ્થિર ખર્ચા રૂ. 2,40,000 છે. વ્યાજ રૂ. 40,000 કરવેરાનો દર 50% પ્રેફ. શેર ડિવિડન્ડ રૂ. 20,000 અને કાચો નફો જ્યારે રૂ. 1,00,000, રૂ. 2,00,000 અને રૂ. 3,00,000 તે વખતે નાણાકીય લિવરેજનું પ્રમાણ શું હશે તે શોધો. 8

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction No. 1 of page No. 1.

(2) Attempt all questions.

(3) Figures to the right indicate marks of each question.

1 Answer in brief : 10

(a) State effects of leverage on profit.

(b) State determinants of capital structure.

(c) State assumptions of net income approach theory.

(d) How would you manage cash?

(e) State factors determining working capital.

2 What is stable dividend policy? Explain forms of dividend policy and determinants of dividend policy. 13

OR

2 What is combined leverage? In what way it is useful to management ? 13